

فصلنامه سیاست متعالیه منتشر شد

شماره هشت فصلنامه سیاست متعالیه (بهار ۱۳۹۴) ویژه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت با مدیریت مسئولی و سردبیری نجف لکزایی منتشر شد. در این شماره از فصلنامه سیاست متعالیه که به همت انجمن مطالعات سیاسی منتشر می‌شود، مقالات متعددی از شخصیت‌هایی چون نجف لکزایی (دانشیار دانشگاه باقرالعلوم)، محمد سنقری (کارشناسی‌ارشد اندیشه سیاسی در اسلام)، عبدالوهاب فراتی (استادیار پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی)، شهلا بختیاری (دانشیار دانشگاه الزهراء(س))، امیرعلی سیف‌الدین (استادیار دانشگاه تهران) و عده‌ای دیگر منتشر شده است که مسائلی مربوط به الگوی اسلامی پیشرفت را مورد بررسی قرار داده‌اند.

نگاه

نگاهی به ظهور رویکردهای بومی گرایانه

پدیدارشناسی مواجهه

بیژن عبدالکریمی

استاد دانشگاه

به‌رغم اینکه ظهور رویکردهای بومی‌گرایانه را تا حدود زیادی باید نشأت گرفته از ضرورت‌های تاریخی دوران پساستعماری بسیاری از ملل شرقی و جوامع به اصطلاح جهان سومی تلقی کرد و به‌رغم اینکه این‌ رویکردها بصیرت‌های بسیار بنیادینی را در اختیار ما می‌نهند که می‌توان و باید از آنها دفاع کرد، به موازات این تلقی و در ارتباطی دیالکتیکی با بصیرت‌های اصیل حاصل از بومی‌گرایی، باید به خطرات و آسیب‌های سترگی توجه کرد که در کمین هر گونه بومی‌گرایی نشسته و می‌توانند جامعه را با آفتی بسیار بزرگ و جبران‌ناپذیر مواجه سازند. اساسا ما باید میان دو گونه بومی‌گرایی تمایز قائل شویم و حق نداریم هر دوی آنها را تحت حکم واحدی قرار دهیم و هر دو را با چوب واحدی برانیم یا حکم یکی را به دیگری تسری دهیم. این دو گونه رویکرد بومی‌گرایانه را می‌توان ذیل عناوین بسیار کلی و دوگانه اصیل قرار داد. آشکار است که این گونه مفاهیم دوگانه تنها می‌توانند خطوط و تصویر کلی پدیدارها و جریانات گوناگون، از جمله رویکردبومی‌گرایانه را در اختیار ما قرار دهند و این مفاهیم دوگانه و خطوط و تصاویر کلی حاصل از آنها نباید ما را از درک طیفی بودن پدیدارها و توجه به درهم‌تنیدگی مصادیق جزئی‌تر واقعیت تاریخی‌شان غافل سازد. به هر تقدیر، در اینجا بی‌آنکه بگویم

وارد مباحث تاریخی و مصادیقی این دو گونه رویکرد شوم، صرفا اشاره می‌کنم که در رویکردهای بومی‌گرایانه اصیل، فهم هویت خودی و بومی و به موازات آن درک هویت غیر خودی و «دیگری» با نگرش و جهان‌بینی‌ای باز و براساس رویکردی پدیدارشناسانه صورت می‌پذیرد. این در حالی است که برخلاف رویکرد نخست، در رویکردهای بومی‌گرایانه غیراصیل، فهم هویت خودی و بومی و به موازات آن درک هویت غیر خودی و «دیگری» با نگرش و جهان‌بینی‌ای بسته و براساس رویکردهای ایدئولوژیک و تئولوژیک، و در یک عبارت براساس رهیافتی غیرپدیدارشناسانه انجام می‌گیرد. بومی‌گرایی اصیل، برخلاف بومی‌گرایی غیراصیل، خودآگاه است که در کار ما بومی و محلی و تلاش به‌منظور بازگشت به هویت بومی و تاریخی بی‌توجه به روند جهانی شدن و درک سرشت آنچه به حقیقت نو و مدرن است، امکان‌پذیر نیست. بومی‌گرایی اصیل مدعی باز آوردن یا تداوم ارزش‌های اصیل و بومی فرهنگی در برابر غرب است، بی‌آنکه خواهان نفی مطلق غرب باشد یا به نوعی خودشیفتگی قومی و نژادی تن دهد، در حالی که بومی‌گرایی در شکل غیراصیل بسته‌شاد غالباً به نفی هر آنچه غریبومی و غیر سنتی است می‌پردازد و از نوعی خودشیفتگی بی‌جا و بی‌عبارت‌درمی‌آورد. بومی‌گرایی پدیدارشناسانه در صدد برقراری رابطه‌ای اصیل، منطقی – یعنی به دور از هر گونه از خود بیگانگی یا تقلید و انفعال – و پویا میان خود و دیگری است، در حالی که بومی‌گرایی غیرپدیدارشناسانه تنها به مواجهه یکسویه طرد و خشونت‌آمیز با هویت دیگری می‌پردازد. بازگشت به گذشته امکان‌ناپذیر است، بنابراین کوشش بر این است که گذشته به نحوی اصیل در زمان حال به شکل تازه و تجدید حیات یافته‌ای باز آفرینی شود.

#

اندیشه

یکشنبه ۲۱ تیر ۱۳۹۴ | ۲۵ رمضان ۱۴۳۶ | ۱۲ جولای ۲۰۱۵ | شماره ۱۷۰۶

چرا باید اجتماعی بود؟

در باب مدنی‌الطبع بودن انسان

زهرا سلیمانی‌ا قدم

Z.soleimani@fdn.ir

امروزه با گسترش شبکه‌های اجتماعی و مناسبات مجازی امکان ارتباط افراد با یکدیگر بسیار ساده شده است؛ اما بسیاری این پیشرفت را خطری برای روابط اجتماعی می‌دانند. این نوع ارتباط امروز به دغدغه دانشمندان و محققان حوزه علوم اجتماعی تبدیل شده است. آنها تلاش دارند خطر تنهایی‌ای را حاصل ظهور تکنولوژی‌هاست بر زندگی سالم انسان‌ها سایه انداخته، گوشزد کنند و از مضرات آن بگویند. این مضرات بیشتر شامل افراد تنهایی است که روزبه‌روز به تعداد آنها افزوده می‌شود.

تنهایی می‌تواند ایده‌آل باشد

استقلال فردی در بسیاری از فرهنگ‌ها از جمله آمریکا دارای جایگاه بسیار مهمی است و کمتر کسی است که در اهمیت داشتن این موضوع تردید داشته باشد. در نسل‌های گذشته، بازنستگان با خانواده زندگی می‌کردند؛ اما الان طیف وسیعی از سالمندان به تنهایی زندگی می‌کنند. آنها به راحتی با کمک تکنولوژی و دستگاه‌های دیجیتال کارهای خود را انجام می‌دهند، خرید می‌کنند یا قبض‌هایشان را به صورت آنلاین پرداخت می‌کنند؛ بدون اینکه برای انجام آن نیازمند ارتباط با فرد دیگری باشند. با توجه به جدیدترین سرشماری در آمریکا ۱۰ درصد مردم این کشور به تنهایی و از طریق دورکاری مشغول به کار هستند و بیش از ۱۳ درصدشان به تنهایی زندگی می‌کنند که این میزان بیشترین درصد در طول تاریخ این کشور بوده است. تعداد افرادی که به تنهایی زندگی می‌کنند در اکثر

کشورهای دنیا رو به افزایش است، اما سوال اصلی این است که آیا این پیشرفت در رشد زندگی افرادی که تنها زندگی می‌کنند می‌تواند مسیری ایده‌آل برای ما باشد؟ تحقیقات جدید نشان می‌دهد حتی شما اگر از زندگی در تنهایی لذت هم ببرید، اما این سبک زندگی می‌تواند عامل مرگ شما یا دست‌کم باعث کاهش عمرتان شود. با همین مضمون نشریه وال‌استریت ژورنال در مقاله‌ای به بازگویی و بررسی تحقیقات جولین هولت لانتستد در دانشگاه بریگم یانگ می‌پردازد.

تأثیرات فیزیولوژیکی دارد

بررسی تیم‌های تحقیقاتی‌ای که تحت سرپرستی جولین هولت به تحقیق روی این موضوع می‌پردازند نشان می‌دهد تنها زندگی کردن یا سپری کردن زمان زیادی به تنهایی می‌تواند انعطاف‌پذیری روحی و جسمی تان را (بسته به اینکه شما این

تنهایی را دوست داشته باشید یا نه) به خطر بیندازد. نتیجه پژوهش‌هایی که در نشریه علوم روانشناسی در ماه مارس منتشر شد نشان می‌دهد تعاملات اجتماعی شما چه میزان می‌تواند نتایج مطلوبی در مدت زمانی که می‌توانید

زنده باشید داشته باشد. سه نوع سبک زندگی برای تنها زندگی کردن وجود دارد: ۱- تنها زندگی کردن، ۲- زمان زیادی را به تنهایی سپری کردن و ۳- اغلب احساس تنهایی کردن. اگر شما با یکی از این سه دسته شباهت داشته باشید این مساله که در هفت سال آتی زندگی‌تان در معرض خطر مرگ باشد، حدود ۳۰ درصد بیشتر از کسانی است که دو هومون «کورتیزول» می‌کنند. این نتیجه براساس ۱۷۰ آزمایش و مطالعه‌ای که روی بیش از سه میلیون و ۴۰۰ فرد بزرگسال انجام‌شده، به دست آمده است. آنها در این مطالعات به این اجماع رسیدند که تعاملات اجتماعی افراد تأثیرات فیزیولوژیکی دارد.

www.Farheekhtegan.ir

Sun | 12 Jul 2015 | vol.07 | No. 1706

خبرنامه

اسلام، دین رحمت نه خشونت

نخست هفتگی شهر کتاب سه‌شنبه ۲۳ تیر به نقد و بررسی کتاب «اسلام، دین رحمت نه خشونت» اختصاص دارد.
در تازگی کتاب «اسلام، دین رحمت نه خشونت» به قلم علی رضا صدرالدینی و به همت انتشارات موسسه اطلاعات منتشر شده که نویسنده نشان می‌دهد، اسلام آیینی است براساس مدارا، نرم‌خوبی و دوری از توسل به زور و خشونت، مشقتی در احکاش وجود ندارد و هر جا تکلیفی موجب صدمه و لطمه را برای مکلف فراهم آورد، آن تکلیف ساقط می‌شود.

پیامبر (ص) و امامان، نماد رحمت و محبت هستند و در برخورد با مخالفان و حتی دشمنان از چنان تحملی برخوردارند که حیرت‌انگیز است و تاریخ اسلام از گذشت و بردباری آنان حکایت‌ها روایت می‌کند.

نویسنده با استناد به آیات و روایات و سیره معصومین و بزرگان فرهنگ اسلامی نشان می‌دهد دیدگاه‌های تنگ‌نظرانه‌ای جایی در مکتب اسلام ندارد.

امام رضا(ع) و پاسخگویی قرآن به پرسش‌های عصر

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران از میزبانی پایتخت از همایش علمی- پژوهشی امام رضا(ع) و پاسخگویی قرآن به پرسش‌های عصر با محوریت خانواده، در قالب برنامه‌های جشنواره امام رضا(ع) خبر داد.
برزین ضرعامی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران و دبیر همایش علمی-پژوهشی امام رضا(ع) و پاسخگویی قرآن به پرسش‌های عصر، در این باره گفته است که مباحث روز خانواده همچون سبک زندگی، حقوق زنان، حجاب و عفاف، روابط فرزندان و والدین و حدود روابط دختران و پسران از مهم‌ترین محورهای این همایش است. سیزدهمین جشنواره بین‌المللی فرهنگی هنری امام رضا(ع) از یکم تا یازدهم ذی‌القعدة در دهه کرامت (برابر با ۲۵ مرداد تا چهارم شهریور سال ۱۳۹۴) در تمام استان‌های ایران و ۲۲۰ نقطه از جهان برگزار می‌شود. علاقه‌مندان برای ثبت‌نام و آگاهی از نحوه شرکت در هر یک از برنامه‌های این جشنواره می‌توانند به سایت سه‌زبانه «شمنس‌توس» به نشانی www.shamstoos.ir مراجعه کنند. همچنین سامانه پیام کوتاه ۳۰۰۷۸۸۸ و ۳۰۰۷۸۸۸ و تلفن‌های ارتباطی میان جشنواره و مخاطبان معرفی شده است.

تنهایی شما را خواهد کشت

البته این تحقیقات در گذشته نیز سابقه داشته است و دانشمندان معتقد بودند افراد می‌میرند. مثلا مطالعاتی که روی ساکنان شهر کالیفرنای شمالی به مدت ۹ سال انجام و در ژورنال اپیدمیولوژی آمریکا در سال ۱۹۷۹ منتشر شد نشان می‌دهد افرادی که نه‌تنها دوستان صمیمی دارند بلکه به‌طور منظم با هم ملاقات می‌کنند و به بازی با هم می‌پردازند یا افرادی که برای کارهای داوطلبانه و خیرخواهانه به کلیسا می‌روند نسبت به افرادی که تنها زندگی می‌کنند دو برابر عمر خواهند کرد. با این حال برای منتقدان این پرسش و شک وجود دارد که آیا واقعا کلید این مساله روابط اجتماعی است. شاید داشتن روان سالم، امکان روابط اجتماعی درست را ممکن سازد. کسانی که منزوی هستند از مشکلات پنهانی چون افسردگی یا از کار افتادگی رنج می‌برند که همین مسائل باعث مرگ زودتری آنها می‌شود. البته گروه دکتر هولت لانتستد در آزمایش‌های خود تمام این فاکتورها را مدنظر قرار دادند. آنها دریافتند نتایج همیشه مبتنی بر مسائل اجتماعی نیست بلکه مسائل مربوط به روان مام درگیر است. این رابطه نه تنها قابل توضیح با سلامت اجتماعی ما نیست بلکه حتی ربطی به ترجیح شخصی افراد هم ندارد. اگر شما در جامعه باشید و ارتباط اجتماعی برقرار کنید، اما همچنان فکر کنید تنها هستید و خود را تنها بباید قطعا به مرگ نزدیک هستید یا حتی اگر به تنهایی هم علاقه داشته باشید، باز هم تنهایی شما را خواهد کشت. اما چرا اجتماعی بودن منجر به افزایش عمر می‌شود؟ چون در ارتباطات اجتماعی و در دوستی با دیگران است که دو هومون «کورتیزول» و «ویزوپرسین» ترشح می‌شوند. این دو هومون باعث اعتماد به نفس بیشتر و کاهش استرس می‌شوند. علاوه بر همه موارد ذکر شده افراد وقتی دچار حمله قلبی می‌شوند، اگر کسی در آن لحظه در کنارشان باشد باعث زندگی دوباره آنها می‌شود.

درچه

امروز سالروز کشتار مسجد گوهرشاد است

روز سیاه مشهد

و در مرحله اول بارضاشاه مذاکره کند تا شاید بتواند او را از اجرای تصمیماتش بازدارد. وقتی آیت‌الله قمی به تهران آمد، بلافاصله از سوی حکومت دستگیر و ممنوع‌الملاقات شد. درباره این حادثه می‌نویسد: «همزمان با بازداشت حاج آقا حسین قمی، در مشهد نیز به دستور حکومت، روحانیونی همچون شیخ غلامرضا طبیبی و شیخ نیشابوری دستگیر شدند. صبح روز جمعه ۲۰ تیر ۱۳۱۴ نظامیان مستقر در مشهد برای متفرق ساختن مردم وارد عمل شدند و به روی آنان آتش گشودند و تعداد زیادی را کشتند و زخمی کردند، ولی مردم مقاومت کرده و سربازان نیز بنا به دستوری که به آنها رسیده، مراجعت کردند. به دنبال این حادثه مردم آرام‌تر شدند و داس و... به سوی مسجد حرکت کردند. فردای آن روز جمعیت عده زیادی از مردم مشهد تظاهرات پرجمعیتی علیه اجباری شدن کلاه شاپو و یکسان‌سازی لباس برگزار کردند و به مسجد گوهرشاد آمدند. در اجتماع مردم مشهد در گوهرشاه مردم شیخ محمدتقی بهلول سخنان تند علیه دولت ایراد کرد و خواهان مقاومت مردم شد. پاسخ حکومت به این اعتراض مردم مشهد، کشتار معترضان بود. در حوالی ظهر ماموران نظامی و انتظامی از هر سو به مردم هجوم آوردند و در داخل مسجد به کشتار آنان پرداختند. طبق گفته منابع تاریخی، حدود دو هزار نفر در این مسجد به ملی‌گشته و زخمی شدند. کشتار مردم در این مسجد به انداز‌های بود که برخی شاهدان عینی گفته‌اند ۵۶ کامیون جنازه از صحنه کشتار خارج کردند.»

فرهیختگان! شاید بسیاری در ایران گمان نمی‌کردند که سفر رضاشاه به ترکیه در ۱۲ خرداد ۱۳۱۳ می‌تواند مصیبت‌های بی‌شماری را برای مردم ایران به همراه آورد؛ اما تبعات آن در سال ۱۳۱۴ به چشم دیده شد. گویا یک سال زمان لازم بود تا رضاشاه به

این نتیجه‌برد که باید سیاست‌های تازه خود را در ایران اجرا کند. همان‌گونه که در ۱۷ دی ۱۳۱۴ قانون کشف حجاب از سوی دولت اجرا شد؛ اما این قانون گویی به یک پیش نیاز احتیاج داشت که آن هم چیزی نبود جز «سیاست همسان‌سازی لباس‌ها». پخشنامه دولت محمدعلی فروغی در روز ۲۸ خرداد ۱۳۱۴ و به دلیل تبعات سفر رضاشاه به ترکیه، مردم ایران را ملزم کرد که «از کلاه پهلوی (یک‌لبه) دست برداشته و از کلاه بیاز (المللی تمام‌لبای به اسم «شاپو») استفاده کنند. طبق این پخشنامه اگر یک کارمند دولتی از این دستور اطاعت نمی‌کرد باید قید شغش را می‌زد». در پی این قانون اما دولت نشان داد تنها به لباس‌های یکدست اکتفا نمی‌کند. دو روز بعد دولت در پخشنامه دیگری قانون عجیبی را ابلاغ کرد: «مجالس ختم اموات فقط در مساجد معدودی که بلدی اجازه می‌داد باید برگزار می‌شد و خوردن جای و قهوه و استعمال قلیان و سیگار نیز در این مجالس ممنوع اعلام شد.»

اما این قوانین در درون کشور با مقاومت‌هایی روبه‌رو شد. در اولین واکنش مردم و روحانیون مشهد پیشتاز اعتراض شدند. علما و روحانیون مشهد طی جلسات پنهانی تصمیم گرفتند با این حرکت مقابله کنند و حکومت را از این کار بازدارند. در یکی از این جلسات پیشنهاد شد آیت‌الله حاج آقا حسین قمی به تهران برود

آگهی مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی **واحد ایرانشهر** در نظر دارد از طریق مناقصه عمومی، اجرای کامل یک باب مسجد به متراژ ۶۰۰ مترمربع را به متقاضیان واجد شرایط واگذار نماید. متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند حداکثر ظرف مدت ۱۵روز از تاریخ انتشار روزنامه با مراجعه به سایت دانشگاه. www.iauiranshahr.ac.ir اسناد مناقصه را دریافت نمایند. هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد. ضمناً دانشگاه در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات رسیده و انعقاد قرارداد مختار خواهد بود.

شماره تماس دانشگاه: ۰۵۴۳۷۲۲۷۲۹ و ۰۹۱۳۲۸۲۱۸۷۷

آگهی مزایده سلف‌سرویس دانشجویی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت در نظر دارد منافع سلف‌سرویس دانشجویی علی این‌بیطالب را از طریق مزایده عمومی و به صورت اجاره به افراد واجد شرایط واگذار نماید. متقاضیان می‌توانند با مراجعه به دفتر کمیسیون معاملات این واحد (دفتر معاونت مالی و اداری) اسناد مزایده را خریداری و سپس پیشنهادات خود را از تاریخ چاپ این آگهی به مدت ۱۰ روز (ده) به آدرس جیرفت –خیابان دانشگاه – دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت – دبیرخانه کمیسیون معاملات (دفتر معاونت اداری و مالی) تحویل و رسید دریافت نمایند.

شرایط شرکت در مزایده
۱- پرداخت ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به حساب سیبا ۰۵۴۳۵۹۴۰۰۵ با ارائه ضمانتنامه بانکی یا چک تضمین شده به نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت به‌عنوان تضمین شرکت در مزایده.
۲- هزینه درج آگهی در روزنامه برعهده مزایده می‌باشد.
۳- پیشنهادات بخودش، مشروط، مبهم و فاقد سبرده و همچنین پیشنهاداتی که پس از تاریخ مقرر ارسال شود، پذیرفته نخواهد شد و دانشگاه در رد یا قبول پیشنهادات مختار است.
۴- پرداخت مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال به حساب سیبا شماره ۰۵۴۳۵۹۴۰۰۵ به نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت بابت خرید اسناد مزایده.
تلفن: ۰۳۳۲۲۶۲۶۱۰۰-۰۳۳۲۲۶۲۶۱۰۰-۰۳۳۲۲۶۲۶۱۰۰-۰۳۳۲۲۶۲۶۱۰۰
فکس: ۰۳۳۲۲۶۲۶۲۵۰-۰۳۳۲۲۶۲۶۲۵۰-۰۳۳۲۲۶۲۶۲۵۰
روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت